

Johansson O, "Mitra, C-kupa eller bikupa – vad är viktigast? Några reflektioner en minut i tolv", Newsvoice.se 4/2, 2026

<https://newsvoice.se/2026/02/professor-olle-johansson-mitra-c-kupa-eller-bikupa-vad-ar-viktigast/>

OPINION

Professor Olle Johansson: Mitra, C-kupa eller bikupa – vad är viktigast?

Några reflektioner en minut i tolv

Olle Johansson, tidigare chef för Enheten för experimentell dermatologi, Institutionen för neurovetenskap, Karolinska Institutet, Stockholm, Sverige, och tidigare adjungerad professor vid Kungliga Tekniska Högskolan, även den i Stockholm, Sverige.

PUBLICERAD 4 FEBRUARI 2026 - AV OLLE JOHANSSON

Olle Johansson | Foto: NASMS, A. McDowell

"Vem bryr sig om livet på Jorden?" undrar bina, humlorna och jag. De som påstår sig göra det tycks i själva verket inte alls intresserade av att hjälpa till. Låt mig förklara.

Krönika: Olle Johansson, professor, tidigare chef för Enheten för Experimentell Dermatologi, Institutionen för Neurovetenskap, Karolinska Institutet, Stockholm

Jag träffar ofta personer som säger sig vilja ägna sig åt trädgårdsarbete, men istället för att taga en spade, en kratta, en jordpåse, frön och en vattenkanna, så köper de böcker i färgglatt storformat och lägger på soffbordet, kulörta trädgårdstidningar, samt tittar på TV:s olika trädgårdsprogram; de talar ofta, gärna och rätt högljutt om det här med "trädgård" och "trädgårdsarbete", men de lämnar inte sin soffhörna för att faktiskt skita ned sig ute i regnet, kylan, och blåsvädret.

På samma sätt leker många vuxna arbete på sina 'arbetsplatser', de lägger sig till med långa och komplicerade titlar, gärna på engelska – fastän de i själva verket inte gör ett dugg av värde för befolkningen eller livet på Jorden – och när de tillfrågas på vilket sätt de praktiskt stöttat och hjälpt sina medsysstrar och -bröder och de andra 8,7 miljonerna arterna på planeten, alltså vilka de har räddat undan undergång ... så har de inget svar. För de har inte räddat någon.

Vårt land är numera en konsumismens högborg. I Sverige läggs svindlande summor varje år till exempel på kläder, skor, stövlar och underkläder. Till detta kommer försäljningen av kosmetiska produkter och hygienartiklar på runt 20–23 miljarder kronor. Och vapen för 100-tals miljarder, vapen vilkas primära effekt är ren och skär destruktions och förintelse – låt oss kalla en spade för en spade, va!? Men vår forskning rörande den dramatiska nedgången av bin, övriga pollinatörer samt andra insekter får klara sig på några tusenlappar per år.

Sedan många år tillbaka är jag väldigt bekymrad över att mer än 90 % av humlorna är borta i USA, mer än 90 % av honungsbin i Kanada och runt 80% av Europas pollinatörer. Med dessa minskningar försvinner även getingar, andra steklar (*Hymenoptera*), fåglar som letar efter insekter (jag har fått flera mycket oroande samtal från Kanada och USA om dessa förluster), ekorrar, möss, råttor, katter, etc.

Bestånden av vilda djur har i snitt minskat med 73 procent på bara 50 år (källa: WWF). När vi överkonsumerar är det naturen som betalar priset. Skogar huggs ned, livsmiljöer försvinner och utsläppen ökar. Så situationen är mycket, mycket, mycket värre än vad som det först verkar.

Tag också en titt på den [här artikeln](#), och illustrationerna som publicerades för 12 år sedan – *idag är situationen mycket värre!* Utan pollinatörerna töms våra matvarubutiker på allt som fordrar deras närvaro, och hyllorna där det en gång låg frukt, grönsaker och nötter kommer att gapa tomma.

När pollinatörerna försvinner, då försvinner alltså många av våra traditionella livsmedel och kvar blir sådana som antingen är vindpollinerade, alltså våra sädesslag, eller självpollinerande, såsom raps. När fler och fler går över till att odla vete och korn så ökar de producerade volymerna snabbt, landskapet i augusti får en enda färg, lejongult, på grund av den mogna säden, men en sak ökar inte, nämligen priset per ton som istället snabbt dalar.

Onsdagen den 27/8 2025, så hade Dagens Nyheter en stor artikel på förstasidan som direkt pekar på att just dessa mina farhågor är 100 % verkliga och korrekta. Under rubriken "Låga priser sänker värdet på årets storskörd" ser man en svensk lantbrukare som lider ekonomisk förlust trots en mycket god veteskörd.

Den 11/10 2025 kunde man läsa i Svenska Dagbladet (från TT-AFP) att ["fjärilar och bin kan utrotas i Europa"](#). Antalet vilda biarter i Europa som hotas av utrotning har mer än fördubblats det senaste årtiondet, något som också är ett hot mot många växter. Även antalet hotade fjärilsarter har ökat kraftigt.

När Internationella naturvårdsunionen (IUCN) presenterar sin hittills mest omfattande utvärdering av binas status hotas 172 arter av utrotning, jämfört med 77 år 2014. Nästan alla blommande växter i Europa, såväl grödor som vilda blommor, är beroende av pollinatörer, främst bin.

"Om vilda bin försvinner kan även många vilda växter vara i fara. Blomsterrika ängar och vackra orkidéarter är bara några exempel", säger Denis Michez från Mons universitet, som lett studien av bin.

Rapporten visar också att antalet hotade europeiska fjärilsarter har ökat med 76 procent de senaste tio åren. Mer än 40 procent av de fjärilsarter som är unika för kontinenten är hotade eller nära hotade.

Förlust av livsmiljöer är det största hotet mot vilda bin och fjärilar. Intensivt skogsbruk och lantbruk gör stora skador på natur som är avgörande för deras överlevnad. Även gödningsmedel och bekämpningsmedel, samt minskad mångfald av blomster, påverkar de pollinerande arterna negativt.

Till detta kommer sedan virussjukdomar, varroakvalster, klimatförändringar, ljusföroreningar, invasiva arter såsom den kinesiska sammetsgetingen (*Vespa velutina*), och allmän brist på kunskap.

Klimatförändringar påverkar drygt hälften av Europas hotade fjärilsarter. Längre torrperioder och intensiva skogsbränder kan utplåna deras livsmiljöer för flera år framåt. De stigande temperaturerna påverkar bin i varierande grad. Vissa arter som är anpassade till kyla drabbas hårt, medan andra snarare gynnas.

Eric Ralls på Earth.com skrev nyligen att *"Scientists find that major Earth systems are on the verge of total collapse"* (6/2 2025), och Tess McClure skrev i The Guardian *"Half the tree of life': ecologists' horror as nature reserves are emptied of insects"* (3/6 2025)

Tidigt försökte jag varna för allt detta, samt peka på en alternativ orsak till nedgångarna, nämligen de artificiella elektromagnetiska fälten – från mobiltelefoni och trådlöst Internet – som vi alla numera 'badar i' dygnet runt, var vi än befinner oss, men väldigt få valde att lyssna – deras intressen låg någon annanstans, de sysslade dock gärna med vilda spekulationer, ogrundade hypoteser, orealistiska påståenden, amatörmässiga observationer och förslag baserade på ingenting.

Och även de stora institutionerna vänder mig aktivt ryggen. För några månader sedan, den 12/4 2025, skrev jag till WWF Sverige, och chefen (Charlotte Permell) för Världsnaturfonden Sverige svarade och sa att *"...detta är lite vid sidan av poängen med vad vi skriver om i WWF Magazine, eftersom vi främst pratar om WWF:s arbete för natur och klimat"*. Om pollinatörer, fåglar, bakterier, etc., inte är natur och inte klimat, då är jag Kejsaren av Portugallien, eller så är Charlotte Permell det?

Samma med de små verksamheterna: Gustav Kasselstrand, partiledare för Alternativ för Sverige, kunde inte ens tänka sig att bidra med 10 kronor per år till vår forskning (e-post-konversation den 3/10 2025). Hans parti kanske är ett alternativ för svenskarna, men definitivt inte för bin och humlor!

Så vad kan jag/vi göra åt denna fasansfulla ignorans, åt denna mentala permell-frost?

Jag har alltså under många år pekat på dessa allvarliga skeenden samt visat på andra möjliga orsaker till dessa dramatiska förluster av pollinatörer och andra insekter, samt en stor mängd andra djur ... och snart våra barn och barnbarn?

En av mina bästa vänner föreslog en dag i somras att jag skulle kontakta Svenska Kyrkan med tanke på deras omsorg om Guds skapelseverk. Jag nappade direkt, också med förhoppningen att de – med sina oerhörda ekonomiska resurser – skulle praktiskt kunna stötta vår forskningsverksamhet.

Efter ett mycket givande samtal med domprost Jonas Eek, Domkyrkoförsamlingen i Stockholm, rekommenderade han mig att utbe mig om ett möte med Stockholms Stifts biskop Andreas Holmberg som på en rad sätt uttryckt en stark oro och ett starkt engagemang för vår miljö. Han har även flera gånger offentligt sagt att *"vi måste lyssna på forskarna"*!

Jag skrev (10/6 2025) att jag önskade diskutera den synnerligen allvarliga situationen, faktiskt rent av nödläget, vad det gäller livet på vår planet, bl.a. utifrån den kolossala förlusten av pollinatörer, antibiotikaresistensen som anges av WHO i Geneve som det största hotet mot mänskligheten, förlusten av viabla spermier vilken sätter spår t.o.m. som Nobelpris, m.m.

Men biskop Andreas låter via sin pressekreterare Pär Sandberg (per den 27/8 2025, efter en påminnelse från min sida av den 26/8 2025) *"tacka för mitt mail och hälsa att han delar min vanda över nödläget. Tyvärr har han ingen möjlighet att träffas men tipsar om sin bok "Gud såg att det var gott".*"

Så något "lyssnande på forskarna" ville han definitivt inte veta av. (Detta påminner om den ytterst kända videon om svenskarnas engagemang för bostäder åt invandrare, vilka alla stödde som ytterst viktigt, men när TV-teamet tog fram en livs levande invandrare som behövde någonstans att bo så vände alla de intervjuade ryggen till!)

Jag ringde då genast till bina och humlorna och frågade dem om de var nöjda med att jag istället för att arbeta vetenskapligt med deras gigantiska problem ... sätter mig och läser Andreas Holmbergs bok *"Gud såg att det var gott"...? Deras svar var – föga överraskande – ett rungande "NEJ"!!!*

Jag skrev då (27/8 2025) tillbaka till Andreas Holmberg:

"Varmt tack för Ditt svar ... som jag inte alls förstår.

Jag ber Dig därför att förklara för mig hur situationen för pollinatörer, m. fl., förbättras om jag läser en bok?

(Det är lustigt – eller snarare förbaskat olustigt – att i dag, onsdagen den 27/8 2025, så har "Dagens Nyheter" en stor artikel på förstasidan som direkt pekar på att mina farhågor är 100 % verkliga och korrekta. Och du tycker att jag ska läsa en bok...? Herrens – och Dina – vägar äro verkligen outgrundliga. Och om nu Din bok innehåller lösningen på den kolossala förlusten av pollinatörer, antibiotikaresistensen som anges av WHO i Geneve som det största hotet mot mänskligheten, förlusten av viabla spermier vilken sätter spår t.o.m. som Nobelpris, m.m. ... varför har Dina svar i Din bok inte använts av de styrande världen över för att rädda oss?)"

Jag har inte fått något svar på detta brev trots påminnelse.

Nåja, skam (!) den som ger sig, tänkte jag. Jag får helt enkelt gå till hästens mun: ärkebiskopen i Uppsala! Så den 4/9 2025 skickade jag precis samma förfrågan till ärkebiskop Martin Modéus, och dagen efteråt fick jag detta svaret från Margareta Langlott, samordnare i ärkebiskopens stab:

"Hej Olle,

Tack för din förfrågan till ärkebiskopen. Tyvärr har vi inte möjlighet att erbjuda någon tid för ett möte med ärkebiskopen på grund av en fullt uppbokad kalender. Men ärkebiskopens teologiske sekreterare Jakob Wirén finns tillgänglig för ett samtal om du så önskar. Kontakta honom i så fall på adressen ovan."

Samma dag, den 5/9 2025, skickade jag ett eget svar tillbaka:

"Bästa Margareta Langlott!

Tack för svaret... som jag dock inte förstår. Om jag hade velat tala med Jakob Wirén så hade jag förstås kontaktat honom, och inte Martin Modéus!

Det är synnerligen pikant att Martin Modéus vänder Guds skapelse ryggen. Jag får hoppas att våra nya vänner muslimernas imamer inte gör detsamma när jag kontaktar dem.

Som svensk känner jag i kväll en mycket stor besvikelse – inte undra på att fler och fler lämnar er kyrka. Och vore jag pollinatör, bakterie, eller spermie så skulle jag göra detsamma.”

Inte heller på detta brev har jag fått något ytterligare svar trots påminnelse.

Ignoransen sprider sig. Och jag frågar mig allt oftare: ska hela forskningsområdet självdö...medan livet på Jorden gör detsamma? Och om inte den vägen så kanske denna: ["Världen har passerat den första tippningspunkten"](#), Hufvudstadsbladet, 19/10 2025, som sammanfattar:

"Korallrev i varma vatten ser ut att försvinna permanent med nuvarande nivå av den globala uppvärmningen. Världen har därmed passerat den första tippningspunkten i klimatsystemet, slår en ny rapport fast."

Kanske blir förlusten av pollinatörerna den andra tippningspunkten, inte som en effekt av den globala uppvärmningen utan som en effekt av den mentala 'nedkylningen'? Med tredje, fjärde och femte redan i sikte! Och allt på grund av mänsklighetens ignorans inför varningarna. (Det är ju mycket viktigare att kriga i Ukraina och i Gaza, att ljuga om Region Skåne i TV, och att satsa miljarder på sportevenemang.)

Jo, men alla 'de andras' röster då, ni vet 'dom'? Bryr 'dom' sig inte om insekter, pollinatörer, och morgondagens barn?? Bryr 'dom' sig inte ens om sina egna barn??? Nä, baserat på nedslagen – jag nu redogjort för – verkar det inte så.

Man måste ändå ge ovanstående personer en (1) eloge, de svarade åtminstone, även om det oftast liknade det klassiska "goddag, yxskaft", men några som inte ens brytt sig om att svara är nattklubbsdrottningen Alexandra Charles, riksdagens 'vilde' Elsa Widding, Zuzanna Juras, Förbundsordförande för Riksförbundet Sveriges Unga Katoliker (SUK) (trots ett brev från mig och tre påminnelser; så hennes olika YouTube-videos där hon talar sig varm för den generöse kristne, hur vi ska taga hand om djuren, osv., visade sig vara tunnare än ett lager grafen...), och socialminister Jakob Forssmed.

Jo, förresten, han lät sin "Brevhandläggare" Eleonor Johansson författa detta svar, per den 27/11 2025:

"Hej Olle, Tack för ditt brev till socialminister Jakob Forssmed. Jag har blivit ombedd att svara. Jag skriver för att bekräfta att ditt mejl tagits emot av Socialdepartementet. Vi har inte

möjlighet att återkoppla i detalj på alla synpunkter som kommer in. Men vi har tagit emot ditt material och vill tacka för att delade med dig av dina perspektiv.

Med vänlig hälsning, Eleonor Johansson, Brevhandläggare, Socialdepartementet"

Jag skickade då flera uppföljande brev med dessa frågor:

"Skicka mig namnet på den sakkunnige/de sakkunniga, hans/hennes formella titel, området som de har sakkunnighet inom (vilket enligt Dig endast är "smittskydd och antibiotikaresistens"), samt deras sakkunnighetsutlåtande om mitt brev", men i skrivandets stund så sitter jag utan svaren.

(Det ironiska är ju att jag i mitt första brev (per den 17/11 2025) till socialministern skrev: "Min erfarenhet är nämligen, tyvärr, att man hela tiden blundar för en faktor, alltså utesluter den utan att närmare reflektera över den, nämligen effekten av den människo-tillverkade strålningen – som vi bl.a. utnyttjar för trådlös kommunikation såsom TV, radio, mobiltelefoner, WiFi, ...", och min erfarenhet visade sig alltså ånyo vara densamma. Blunda, blunda, blunda.)

Livet på Jorden avgörs således av en "Brevhandläggare" utan någon som helst sakkunnig-kompetens inom dessa områden, samt några oidentifierade, anonyma experter – känns det tryggt? Nej, självklart inte!! Är det verkligen så här Sveriges Riksdag och Regering (=två samhällskontrakt som jag som skattebetalare har valt och finansierar), alltså det yttersta styret samt det yttersta ansvaret i landet Sverige, fungerar numera?

Inte undra på att man inte längre känner igen sig...och inte undra på att vi nu börjar se fler och fler videor som dessa: "[The Death of Critical Thinking: How Stupidity Took Over Everything](#)", and "[How We Ended Up Raising the Stupidest Generation](#)", — *Homo sapiens* har blivit en *Homo destructus et infantilicus et stupidensis et greedicus et profiticus*.

Underligt nog så har ju många människor numera bytt sitt tidigare engagemang mot att istället lita på att någon annan ska klara skivan. Tilliten till de smarta telefonernas och AI:s budskap överskuggar allt. Men ingen äger en intelligent telefon (eller hjärna?), så de viktiga frågorna ställs tydligen inte och svaren från de mogna, vuxna i rummen uteblir. Elefanterna får härja fritt.

Den här gången dessutom kanske till priset av mänsklighetens framtid. Vi får verkligen hoppas att alla som inte gjorde något för att stoppa detta inte ställs inför en Sankte Per ... som visar sig vara ett argt bi!

Krönika: Olle Johansson, professor, tidigare chef för Enheten för Experimentell Dermatologi, Institutionen för Neurovetenskap, Karolinska Institutet, Stockholm